

Zitting 1977–1978

15 100

Maatschappelijke discussie over toepassing van kernenergie voor elektriciteitsopwekking

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de heer Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 juli 1978

Mede namens mijn ambtgenoten van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, van Sociale Zaken en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heb ik de eer u het volgende mede te delen.

Bij verschillende gelegenheden, onder andere bij de behandeling van de begroting van mijn departement voor dit jaar, is vanuit uw Kamer gewezen op de wenselijkheid van het doen houden van een maatschappelijke discussie over de toepassing van de kernenergie voor de elektriciteitsopwekking. Ik heb de wenselijkheid van een dergelijke discussie onderschreven en medegedeeld, dat ik reeds in het begin van dit jaar bij overleg met de Algemene Energieraad deze heb gevraagd mij daarover van advies te dienen.

Dit advies is inmiddels uitgebracht. Een exemplaar moge ik u bijgaand aanbieden.¹ Het kabinet heeft van dit advies kennis genomen en heeft ingestemd met het beginsel van het houden van een dergelijke discussie, zonder echter nog een uitspraak te doen over de modaliteiten. Mijn in de aanhef genoemde ambtgenoten en ik zullen ons nog nader beraden over de gedetailleerde opzet van deze discussie. Gehoopt wordt dat deze gereed zal zijn aan het eind van het jaar en dan aan de Kamer kan worden overgelegd.

Het is van belang dat over de vraag in welke omvang kernenergie zal kunnen worden toegepast binnen afzienbare tijd een beslissing wordt genomen. Ter toelichting zij opgemerkt, dat voor kolencentrales en kernenergiecentrales de eigenlijke bouwtijd op respectievelijk 4 en 6 jaar kan worden gesteld, maar dat voor de vergunningenprocedures nog op ten minste twee jaar moet worden gerekend. Voor kerncentrales betekent dit dus een bouwperiode van zeker 8 jaar. Conform de regeringsverklaring dient voorafgaand aan de uitvoering van het beginselbesluit van 1974 tot bouw van een drietal kerncentrales voor het vraagstuk van de methode van berging van radioactief afval een aanvaardbare oplossing te zijn gevonden. Ook daarmee zal een aantal jaren gemoeid zijn. Het gevolg hiervan is dat er niet mee gerekend mag worden dat voor 1990 additionele kernenergiecapaciteit in gebruik genomen zal kunnen worden, maar dat alle nieuwe grote eenheden tot 1990 met kolen gevoed zullen moeten worden. Bij tijdige – omstreeks 1982 – besluitvorming zou vanaf 1990 kernenergie aan de elektriciteitsvoorziening een bijdrage kunnen gaan leveren. Indien dit het geval is mag verwacht wor-

den dat in de jaren negentig nieuwe centrales voor een deel kernenergiecentrales en voor een deel kolencentrales zullen zijn. Naast de toeneming van het kolenbestanddeel in de jaren tachtig moet dan gerekend worden met een verder gaande toeneming in de jaren negentig. De mate van deze toeneming zal sterk bepaald worden door de mate waarin kernenergie zal kunnen worden ingezet. Gezien de met de koleninzet samenhangende problematiek op het gebied van milieu en infrastructuur, waarvoor de oplossingen veel tijd zullen vergen, is tijdige duidelijkheid vereist. Een spoedige beslissing over de inzetbaarheid van kernenergie is daarom ook uit hoofde van het kolenbeleid vereist.

Hierbij zij er nog op gewezen, dat geheel los van de vraag welk productievermogen nog nodig zou zijn om in een toeneming van de elektriciteitsbehoefte te voldoen, vrijwel het gehele thans in bedrijf zijnde elektriciteitsproductievermogen van rond 14 500 MW vanaf het einde van de tachtiger jaren vervangen zal moeten worden. Indien deze vervanging geheel op basis van kolengestookte centrales zou geschieden, zou het kolenverbruik van nu ca. 1 mln. ton per jaar in 1995 zijn toegenomen tot ca. 14 mln. ton per jaar en in 2000 tot ca. 23 mln. ton per jaar. Bij een matige groei van het elektriciteitsverbruik zou de stijging van het kolenverbruik nog aanzienlijk groter zijn. Ter vergelijking diene, dat het kolenverbruik bij centrales in het verleden nooit groter is geweest dan 5 mln. ton per jaar. Ten behoeve van de infrastructurele voorzieningen in verband met de aanvoer, de overslag en de opslag van dergelijke hoeveelheden kolen zullen tijdig beslissingen moeten worden genomen.

Zoals gezegd dient voor het vraagstuk van de methode van berging van radioactief afval een aanvaardbare oplossing te zijn gevonden, voordat beslissingen ter uitvoering van het beginselbesluit van 1974 tot bouw van een drietal kerncentrales zullen worden genomen.

De te houden maatschappelijke discussie zou derhalve ook betrekking moeten hebben op de opslagproblematiek van het radioactieve afval. In het hierbij gevoegde «Eerste interimrapport betreffende de mogelijkheden van opslag van radioactieve afvalstoffen in zoutvoorkomens in Nederland» van de Interdepartementale Commissie voor de Kernenergie is een tijdschema opgenomen waarmee dit niet mogelijk zou zijn¹.

De Regering is derhalve van mening, dat het onderzoek versneld zal moeten worden uitgevoerd. De Rijks Geologische Dienst en het Rijksinstituut voor de Drinkwatervoorziening is daarom verzocht tot deze versnelde uitvoering over te gaan. Voorts heeft zij een beroep gedaan op de besturen van de betrokken provincies en gemeenten om thans medewerking te verlenen om het onderzoek mogelijk te maken en er zodoende toe bij te dragen dat relevante gegevens in de discussie kunnen worden ingebracht.

Hierbij zij aangetekend, dat het geschikt bevinden van een zoutkoepel voor de opslag van radioactief afval niet automatisch betekent dat een dergelijke opslag ook metterdaad zal plaatsvinden. Een zodanige beslissing zal zowel afhankelijk zijn van het kwantitatieve aanbod van radioactief afval als van de mogelijkheid van andere oplossingen, waarbij enerzijds kan worden gedacht aan mogelijk nieuwe verwerkingstechnieken en anderzijds aan opberging in internationale opslagplaatsen. Voorts valt te verwachten dat wat Nederland betreft van een reële behoefte aan een opbergmijn niet vóór 1995 sprake zal zijn.

Ter zake van mogelijke vestigingsplaatsen voor kerncentrales is in het vorige jaar met de publikatie van het Aanvullend Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (ASEV) begonnen met de procedure voor een planologische kernbeslissing. De ingediende bezwaren hadden veelal betrekking op het feit dat bij het ASEV alleen planologische aspecten aan de orde waren en niet de vraag of kernenergie al dan niet diende te worden toegepast. De Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening heeft de ontvangen schriftelijke meningsuitingen in een analytisch overzicht bijeengebracht, terwijl een door deze raad ingestelde stuurgroep een interimverslag heeft opgesteld.

Deze stukken worden u hierbij aangeboden¹. De p.k.b.-procedure is na de voorlichtingsbijeenkomsten en het uitbrengen van het interimverslag niet verder voortgezet.

De Regering stelt zich voor dat zij, nu tot het houden van een maatschappelijke discussie is besloten, bij haar nadere standpuntbepaling in de vorm van een aanvullende p.k.b.-procedure mede de vestigingsproblematiek van kerncentrales zal behandelen.

Aldus zal ook deze problematiek onderdeel van de discussie uitmaken.

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

---

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden.